

Bok: ELW - Matematik Analys med tillämpningar

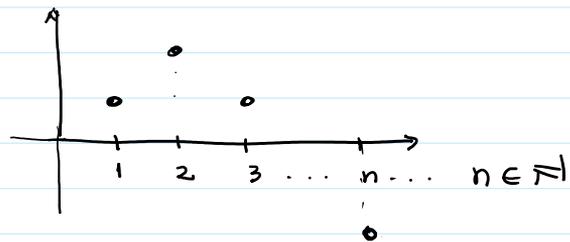
§17. Talföljd.

$$\{a_n\}_{n \in \mathbb{N}} \quad \{a_n\}_{n=1}^{\infty}$$

$$a: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}$$

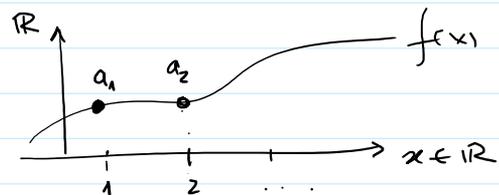
$$n \mapsto a(n) = a_n$$

$$(a_n) = (a_1, a_2, \dots, a_n, \dots)$$

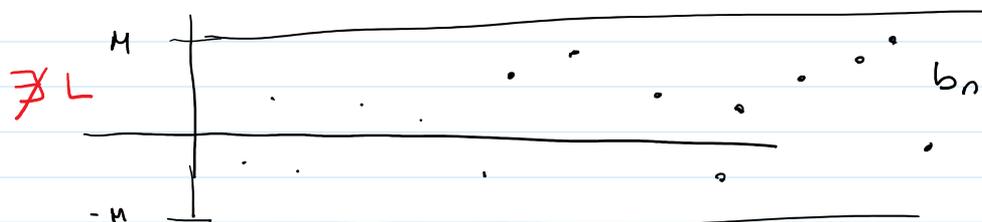
$$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$$

$$x \mapsto f(x) \Rightarrow a_n = f(n)$$

- $\{a_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ begränsad (Bounded)

$$\exists M \in \mathbb{R} \text{ så att } |a_n| \leq M, \forall n \in \mathbb{N}.$$

- $\{a_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ är Monoton när:

$$(i) \quad a_n < a_{n+1} \quad \forall n \in \mathbb{N} \quad \text{strängt växande}$$

$$(ii) \quad a_n \leq a_{n+1} \quad \forall n \in \mathbb{N} \quad \text{växande}$$

(iii) $a_n > a_{n+1} \quad \forall n \in \mathbb{N}$ strängt avtagande

(iv) $a \geq a_n \quad \forall n \in \mathbb{N}$ avtagande.

Sats. $\{a_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ Monoton + begränsad $\Rightarrow \{a_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ konvergent
(i) (ii)

Bewis: Endligt hipotes

(i) $\left\{ \begin{array}{l} \{a_n\}_{n \in \mathbb{N}} \text{ monoton } \therefore \text{växande} \\ a_1 \leq a_2 \leq a_3 \leq \dots \leq a_n \leq a_{n+1} \dots \end{array} \right. \quad \boxed{a_n \leq a_{n+1}} \leftarrow$

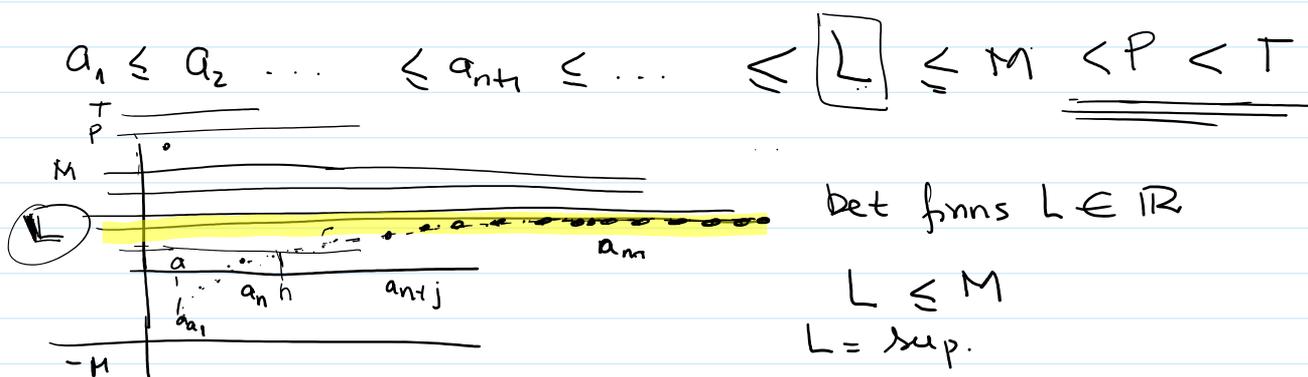
(ii) $\{a_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ begränsad $|a_n| \leq M, \forall n \in \mathbb{N}$.

$$a_1 \leq a_2 \leq \dots \leq a_{n+1} \leq \dots < \underline{M}$$

Då $\mathbb{R}$ är komplett (alla begränsad delmängd av $\mathbb{R}$ har en supremum).

(Fullständighet: om $S \subseteq \mathbb{R}$, S begränsad delmängd uppåt så existerar en minsta övre begränsning $L = \text{supremum av } S$
 $L = \text{sup } S$.)

Då finns det $L = \text{sup } S$, $S = \{a_1, a_2, \dots, a_n, \dots\}$

$\forall \epsilon$ vill visa att $L = \text{gränsvärde av } \{a_n\}_{n \in \mathbb{N}}$

$$\boxed{a_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} L}$$

Given $\epsilon > 0 \Rightarrow \underline{L - \epsilon} < \boxed{L} \Rightarrow$ $L - \epsilon$ är inte sup

$a_1, a_2, \dots, a_n, \dots, a_{n+1}, \dots, a_{n+2}, \dots$

Given $\varepsilon > 0 \Rightarrow L - \varepsilon < L$

Det finns $n_0 \in \mathbb{N}$ så att $L - \varepsilon < a_{n_0} < L$

Därför $L - \varepsilon$ är inte supremum.

Men $\{a_n\}$ är växande (monoton)

$$\forall n \quad a_n \leq a_{n+1}$$

$$a_{n_0} \leq a_{n_0+1} \leq \dots$$

$$\forall n > n_0 \Rightarrow a_{n_0} \leq a_n \leq a_{n+1}$$

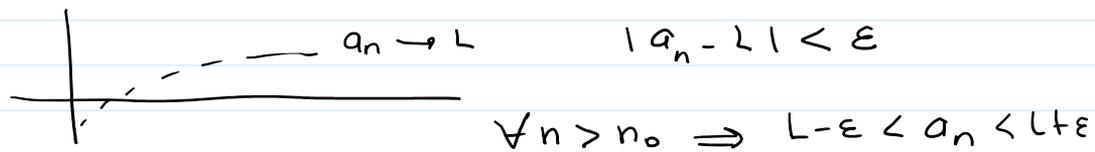
$$L - \varepsilon < a_{n_0} \leq a_n \leq L < L + \varepsilon$$

Dä $n > n_0 \Rightarrow |a_n - L| < \varepsilon$

D.v.s att $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = L$. □

Consequence.

$\{a_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ konvergent $\Rightarrow \{a_n\}$ är begränsad.

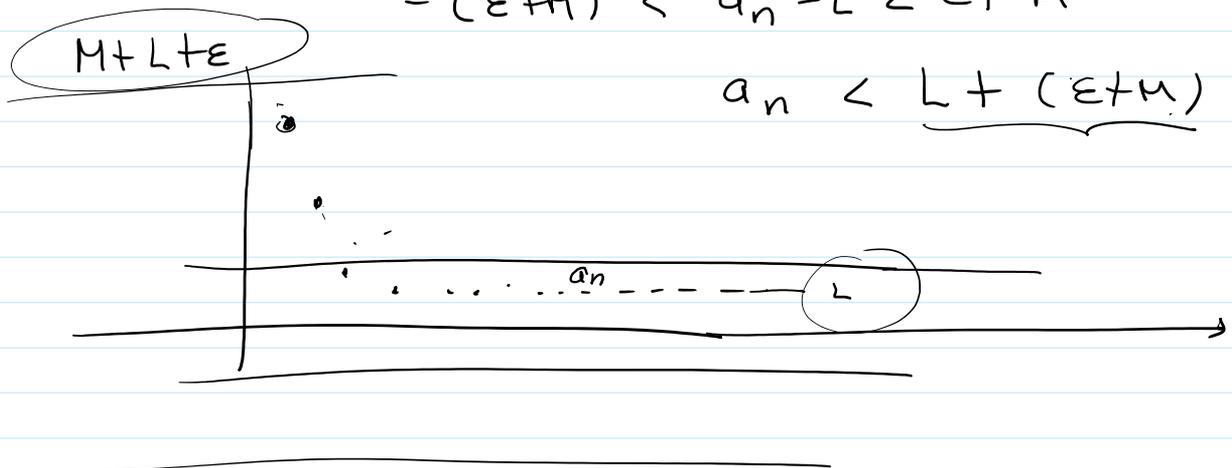

$$M = \max \{a_1, \dots, a_{n_0}\}$$

$$|a_n - L| < \varepsilon + M$$

$$-(\varepsilon + M) < a_n - L < \varepsilon + M$$

$$a_n < L + (\varepsilon + M)$$

Operationer med $\{a_n\}_{n \in \mathbb{N}}$.

$$a_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} a \quad b_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} b$$

1) $\alpha \in \mathbb{R}, \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \alpha a_n = \alpha \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \alpha \cdot a$

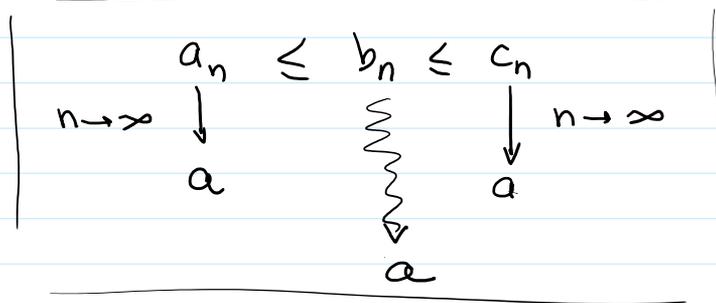
2) $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n + b_n) = \left(\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \right) + \left(\lim_{n \rightarrow \infty} b_n \right) = a + b$

3) $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n \cdot b_n) = \left(\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \right) \cdot \left(\lim_{n \rightarrow \infty} b_n \right) = a \cdot b$

4) $b \neq 0 \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{a_n}{b_n} \right) = \frac{\lim_{n \rightarrow \infty} a_n}{\lim_{n \rightarrow \infty} b_n} = \frac{a}{b}$

Sats: Squeeze Theorem

$$\left\{ \begin{array}{l} a_n \leq b_n \leq c_n, \forall n \in \mathbb{N} \\ a_n \rightarrow a \\ c_n \rightarrow a \end{array} \right. \implies b_n \rightarrow a$$

Sats: $\left. \begin{array}{l} \{a_n\}_n \quad a_n \rightarrow 0, \forall n \in \mathbb{N} \\ \{b_n\}_n \quad |b_n| \leq M, \forall n \in \mathbb{N} \end{array} \right\} \implies \lim_{n \rightarrow \infty} (a_n \cdot b_n) = 0$

Beris:

• $\{a_n\}_n \quad a_n \rightarrow 0$ enligt definition.
 given $\varepsilon > 0$, det fins $N_\varepsilon \in \mathbb{N}$
 $n > N_\varepsilon \implies |a_n| < \varepsilon$

given $\varepsilon > 0$? Kan vi hitta n_0 så att
 $n > n_0 \implies |a_n \cdot b_n - 0| < \varepsilon$

$$\left[\underbrace{n > n_0}_{\text{om } M > 1} \Rightarrow |a_n \cdot b_n - 0| < \varepsilon_1 \right]$$

om $M > 1$ $\varepsilon_1 = \varepsilon \cdot \frac{1}{M} < \varepsilon$ Det fns $n > n_0 \Rightarrow \underline{N_\varepsilon}$

$$|a_n \cdot b_n| \leq |a_n| \cdot M < \varepsilon_1 = \varepsilon \cdot \frac{1}{M} \cdot M = \varepsilon$$

Det fns $n_0 > N_\varepsilon > 0$ så att

$$n > n_0 \Rightarrow |a_n \cdot b_n| \leq \varepsilon \cdot \frac{1}{M} \cdot M = \varepsilon$$

□

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \cdot b_n = 0$$

Satsen.

Om

$$\left[\begin{array}{l} f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \\ x \rightarrow f(x) \end{array} \right]$$

kontinuerlig

$$\left[\begin{array}{l} (x_n)_n \\ x_n \rightarrow x \text{ konvergent} \end{array} \right]$$

Då

$$f(x_n) \rightarrow f(x)$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} f(x_n) = f\left(\lim_{n \rightarrow \infty} x_n\right) = f(x)$$

Ex Hur viktig är hipotes att f är kontinuerlig.

$$f(x) = \frac{1}{x} \quad \underline{x \neq 0}$$

$$(x_n) = \frac{(-1)^n}{n} \rightarrow 0$$

? $f(x_n) = ?$ ~~$f(0)$~~ ?

$$(x_n) = \frac{(-1)^n}{n} \begin{cases} \frac{1}{2k} & n = 2k \\ -\frac{1}{2k+1} & n = 2k+1 \end{cases}$$

$$f(x_n) = \begin{cases} f\left(\frac{1}{2k}\right) = 2k \rightarrow +\infty & \text{när } k \rightarrow \infty \\ f\left(-\frac{1}{2k+1}\right) = -(2k+1) \rightarrow -\infty & \text{när } k \rightarrow \infty \end{cases}$$

Då $\nexists \lim_{n \rightarrow \infty} f(x_n)$ (f var ej kontinuerlig)

Då kan satsen inte vara sant.

□